

RÁDIÓFIGYELŐ

MAJAKOVSZKIJ születésének 80. évfordulója alkalmából több műsört mutatott be a rádió is. A „*Kiáltunk embe-rebb világot...*” című sorozatban, amely a világirodalom nagy alkotóiról adott már korábban is portrét, *Lendvai György* állított össze — jórészt dokumentumokból, a költő műveiből — egyórás emlékműsört. Dramatizált valómással indult ez az „irodalmi nyomozás”: a beteg, meggyötört, már az öngyilkosság gondolatával foglalkozó Majakovszkij szólal meg — a keserű és csalódott költőről hallunk először, az összeállítás aztán mintegy visszapillant, felfedezi, újra végigjárja az utat, amelyik „ide vezetett”. Szerencsére kevés közvetlen lexikális életrajzi adatot kapunk, inkább a beszélgetésekből, elhangzó írásokból kerekedik ki a magánélet, az írói pályafutás is. Az özvegy mama, a két nővér, a gyerekkor sérülései József Attilát juttatják eszünkbe, de nemcsak ezek a tények — a kudarcok *megélése*, magányosság eluralkodása, a csalódások, az öngúny és önmérsztés is ismerős. A sokoldalú, sokféle töprengésre is lehetőséget adó életművet csak felvillantotta a műsor — többre nem is vállalkozhatott. Arányos, jó ritmusú összeállítást hallhattunk, olyat, amelyik — mint mondani szokták — kedvet ébreszt, érdeklődést kelt. Szó esett a futurista mozgalomról, esztétikai, politikai elképzelésekről, a kettő összefüggéseiről, szó esett aztán az utazásokról, szerelemről, családról. A tartalmilag érzékeltetett sokoldalúság, a gazdag hangskála azonban elszűrült a kivitelezésben: a vallomások, verseket, prózai szemelvényeket mind *Avar István* mondta el — a többi közreműködő színész csak a dramatizált jelenetekben „jutott szóhoz”. Az elgondolás önmagában nem lett volna rossz — a monodramaszerű felépítés azonban csak akkor marad izgalmas, akkor képes újra és újra „megújítani” önmagát, ha rendkívül szuggesztív színész adja elő. *Avar István* monoton játéka erre alkalmatlan volt. A cselekvő, elemi indulatokkal teli, szélsőséges Majakovszkijt nem tudta felidézni, megjeleníteni. A bővérű, máskor fanyar, intellektuális humor is túlsá-

gosan egynemű, érdektelen és középszerű lett itt — az érzékek kielégítetlenek maradtak. A műveket rengos műfordítói gárda tolmácsolásában hallottuk (*Devecseri Gábor*, *Eörsi István*, *Szabó Lőrinc*, *Tamkó Sírátó Károly*, *Weöres Sándor* fordított például Majakovszkij-verseket, írásokat); a szerkesztő *Hor-*

(Folytatás a 2. oldalon)

A veronai szerelmesek örökbe-esű története igen sok művészt megihletett. A ma esti előadásban a tragédia balettfeldolgozását láthatjuk csehszlovák filmen, Prokofjev zenéjére. Ez utóbbiról annyit, hogy a neves szovjet zene-

A rádió állandó

KOSSUTH RADIO: 4.25: Rákóczi-mentés. 4.45: Szót kérek! 5.00: Reggeli. 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 5.40: F. 6.00: Reggeli krónika II. 6.20: Reklár. 6.45: Szót kérek! 6.50: Reklám. 6.59: krónika III. Utána: Körzeti időjárás, sorajánlatunk. 7.59: Pontos időjelzés. Műsorismertetés. 8.15: Budapest és a. 9.59: Fontos időjelzés. 10.00: Hírek. Időjelzés. 12.00: Harangszó. Utána: Dél. 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 15.59: Pontos időjelzés. 17.00: Hírek. Időjárás. 19.00: Esti krónika. 21.59: Pontos időjárásjelentés. 24.00: Hírek. Időjárásjelzőszolgálat.

PETŐFI RADIO: 4.25: Rákóczi-mentés. 5.00: Hírek. Időjárásjelentés. 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 6.17: Reklám. 6.20: Reklám. 6.45: Új könyvek. 6.58: Hallgatói időjárásjelentés. 7.30: Hírek. Utána: Közelemi híradó. 7.59: Pontos időjelzés. 8.15: Hírek. 9.59: Pontos időjelzés. 10.00: Hírek. 13.00: Hírek. Időjárásjelentés. 13.14.30: Hírek. 15.30: Hírek. 16.30: Hírek. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. Pontos időjelzés. 20.00: Esti krónika. 21.59: Hírek. Időjárásjelentés.

3. MŰSOR: 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. Szombat-vasárnap: 16.00: Hírek.

Rádiófigyelő

(Folytatás az 1. oldalról)

váth László, a rendező Vadász Gyula volt.

ÉRDEMEINEK ELISMERÉSE MELLETT... — ezzel a jól megválasztott címmel, ezzel a komoly és mégis ironikus értelmű, kliséizű félmondat-tal készült dokumentumműsor egy leváltott vagy tisztességétől megvált termelősövetkezeti elnökről. *Demcsák Katalin* műsora azért tetszett elsősorban, mert mindvégig megőrizte nyitottságát, mert nem igazságot szolgáltatott, hanem bemutatott — sokféle és ellentmondásos helyzetet *nagyított ki*. A történet mindössze ennyi: az endrődi tsz egykori elnökét olyan hangulat vette körül, hogy lemondott vezető funkciójáról, ehhez nemcsak a tagság, hanem a járási vezetők is örömmel hozzájárultak — a szövetkezet anyagilag is súlyos állapotba került ekkor. A nyugdíjkort még meg nem haladó elnök azonban kérte, hogy továbbra is régi munkahelyén maradjon — függetlenített munkakörben. Ez a kívánsága nem teljesült, sértődötten és értetlenül vonult hát vissza. Mi húzódik az elnök népszerűtlensége mögött, mi okozza, hogy a felsőbb szervek sem tartottak igényt már munkájára, miért végződött a sikersorozat ilyen látványos bukással, a hatalmi időszak mellőzöttséggel? Miért nem érti ma ez a férfi mindazt, ami történt vele? Ezekre a kérdésekre keresett választ a riporter, s jutott egyre mélyebbre a társadalmi-történelmi-pszichikai rétegekben. A „kiemelt” elnök a képességeit talán meghaladó feladatot látott el hosszú évekig. A hatalom megélte s az emberi adottságok hiánya rossz sugalmazó: mint ez a történet is bizonyítja, az elnök nem tudott kapcsolatot teremteni az emberekkel, nem tudott és nem akart demokratikusan vezetni, nem tudott lépést tartani semmiféle fejlődéssel, tágítással. Ugyanakkor igazságtalanság érte: a mozgalmi múltja, munkássága miatt megválasztott elnököt hirtelen, durván taszították el. A méltatlan elismerést méltatlan mellőzés követte — az embernek mindig kijáró tiszteletet, gyöngédséget „felejtették el”. — Bizonyára mindenki számára ismerős pálya rajzolódott ki. A műsor semmiféle tanulságot, megszívlelendő tanácsot nem adott — jó érzékkel —, nem is öltötte fel az érzelmességet, a mindent összemosó tünődés álarcát. Fontos és meggondolkodtató társadalmi problémáról szólt — tárgyilagosan, a jelenség sokrétűségét egyszerre felmutatva.

Levendel Júlia